

е и спрѣлъ и работата ѝ. Това спиране, обаче, не се е продължавало яко много: намѣрилъ се е родолюбивъ благотѣль, който е помогналъ Хаджи Теодосию да *оправи* печатницата си доста скоро, така дѣто тя е могла пакъ да захване да работи още прѣзъ 1840 г. — Тоя щедъръ родолюбецъ е билъ Иермонахъ Кирилъ Тетовски, за когото ще говоримъ подробно по-долу. Слѣдъ това оправенъ Солунската типография е работила още двѣ-три годинъ, па, види се, още веднѣжъ е изгорѣла и не е вече подновявана. На 1845 год. профессоръ Григоровичъ е видвалъ въ Солунъ само едни остатъци отъ нея.¹⁾ Какво е станало съ нѣхъ, какво е станало послѣ и съ тѣхний стопанинъ? За това нѣщо ние не знаемъ, както не знаемъ нищичко и отъ по-прѣжний животъ на Хаджи Теодосий. Забелѣжително е, че първата отъ цариградскитѣ български печатници се е явила на 1843 год., сирѣчь около една година слѣдъ изгоряването на Солунската. По всичко се види, че начинанието на Хаджи Теодосия е проправило пътъ за отваряне български печатници и въ Цариградъ. — По-долу ние ще видимъ, че една отъ първитѣ книги, които сж излѣзли изъ Солунската типография, е била прѣпечатана, съ нѣкои измѣненія, на 1846 въ Самоковъ въ тайната тогава Кара-Стоянова печатница, която, може би, такожде е изникнала не безъ нѣкакво подбуждане отъ начинанието на Хаджи Теодосия²⁾.

Въ горнитѣ редове ние изказахме нѣколко прѣдположения, поставихме нѣколко въпроси, доста важни за историята на нашата книжнина. Съ проучването на тие въпроси би трѣбвало да се побърза, додето има още живи старци, които могатъ да спомогнатъ за това чрѣзъ своитѣ въспоменания.

¹⁾ Викторъ Григоровичъ: „Очеркъ путешествія по Европейской Турціи“, 2-ое изданіе, Москва, 1877 г., стр. 88. За жалость, покойний Григоровичъ, който, види се, е знаалъ нѣщо и отъ работитѣ на тая типография, не е споменалъ и за тѣхъ въ книгата си. Тукъ той само е забелѣжилъ, че когато е живѣлъ въ Солунъ, отъ 7 февр. до 28 Април. на 1845 г., онъ е „видѣлъ также отстатки словянской типографіи, разстроенной пожаромъ“, и че „эта типографія основана природнымъ болгаринномъ Θεοδοсіемъ, архимандритомъ Синайскимъ въ 1839 годъ“.

²⁾ У насъ се намѣрватъ седемъ книжки, печатани въ разнo врѣме въ Кара-Стояновата печатница. Но между тѣхъ нѣма ни една по-стара отъ 1846 г. — Това, както и нѣкои други съображения, каратъ ни да мислимъ, че Кара-Стояновата печатница, която до кждѣ 1850 год. е работила тайно, не е по-стара отъ Солунската, а се е явила слѣдъ нея.